

MARC

10 N Tiha nedelja
11 P Koleta
12 T Gregorij
13 S Evrazija
14 Č Matilda
15 P Longin
16 S Marija, spok. 3
17 N Cvetna ned.
18 P Ciril Jeruz.
19 T Jožef
20 S Patricij

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Glasi: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smage

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.
(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

ŠTEV. (NO.) 51.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 14. MARCA — THURSDAY, MARCH 14, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Zavezanci nasprotujete miru - Anglija raztegne kontrolo

Anglija in Francija se trudita na vse kriplje, da pregovorite Finsko, naj se ne poda. — Francija ima pripravljene 50,000 vojakov za Finsko. — Švedska in Norveška nasprotno pritiskate k sklenitvi miru.

Pariz, Francija. — V torek se sicer ni moglo nič izvedeti, kako potekajo pogajanja med Fini in Rusi v Moskvi, in, kakor dan prej, je bilo o tej zadevi le veliko govorice in ugibanj, natančnega pa ni nihče nič vedel, vendar pa se je razvidelo toliko, da ste Anglija in Francija napeli zadnje diplomatske sile, da pregovorite Fince, naj odklonijo ruske pogoje in nadaljujejo z vojno. Predvsem se jim je ponovno zagotovilo, da jim bo takoj poslana velika in izdatna pomoč od zapadnih držav, ako se ne bodo podali.

Tukajšnji min. predsednik Daladier je s to obljubo sledil vzgledu Chamberlaina. V torek je namreč v parlamentu objavil, da ima Francija že v pristaniščih pripravljenih 50,000 vojakov, ki bodo na prvi migljaj Finske takoj odšli tja. V pripravljenosti so ti vojniki, je dejal, že od 26. februarja naprej. Chamberlain je, kakor je bilo že včeraj omenjeno, v ponedeljek v angleškem parlamentu vrnil Fincem podobno vabo, ko je dejal, da boste Anglija in Francija na njen apel nemudoma pomagali. Finski z vsimi razpoložljivimi sredstvi. Daladier pa je šel še korak dalje ter je Fincem celo prikrilo zagrozil. Povdabil je namreč, ako ne bo Finska zaprosila zaveznic za pomoč, ne bodo mogle te prevzeti nikake odgovornosti za njeno neodvisnost ob koncu vojne.

Tako se torej zapadni državni trudite, da pregovorite Finsko, naj nadaljuje vojno, ne meneč se za to, da bi pri tem utegnili zanesiti šibo vojne na celo severno Evropo; nasprotno, to je očitno nujen namen, kajti s tem menite, da bi lahko zadali udarec Nemčiji. Za ta njun "človekoljubni" cilj pa ste kaj malo navdušeni obe severni državi, Švedska in Norveška. Kakor na eni strani Anglija in Francija nagovarjate Finsko, naj se ne poda, tako na drugi strani ti dve pritiskate na njo, naj se ukloni ruskim pogojem, ako bodo ti kolikšaj sprejemljivi. Zavedate se sicer, da bi s sklenitvijo miru na Finskem prišli bolj ali manj pod kontrolo Rusije in Nemčije, vendar pametno sklepate, da bi bilo tudi tako stanje boljše od direktno vojne.

Tako stojita torej pred Fini dva problema: Ali odklonijo ruske zahteve ter s tem zanjeto vojni požar preko celega severa, ali pa se podajo in s tem izgubijo delno svojo neodvisnost. Postavljeni so torej v podoben položaj kakor svojočasno Čehoslovaka in trezni krogi upajo, da bodo vzgledu Čehoslovake tudi sledili. V torek so ti krogi videli dobro znamenje v tem, ker se finska delegacija mudi v Moskvi tako dolgo, češ, ako bi bili ruski pogoji res tako nesprejemljivi, bi bila že zdavnaj odpo-

AVSTRIJCI SE ZBIRAJO

Begunci iz Avstrije ustanovljajo zastopstvo.

Pariz, Francija. — Po vzgledu drugih držav, ki jih je zasedla Nemčija in ki so ustanovile v Franciji svoje "vlade v izgnanstvu," so se pričeli združevati tudi begunci iz bivše Avstrije, ki žive v Franciji in Angliji. V načrtu imajo, da ustanove svoj Narodni svet, ki si bo vzel za cilj, da se Avstrija zopet upostavi. Begunce je posebno vznevoljilo to, ker so Nemci pobrali v Avstriji vse dragocenosti, med njimi tudi nekdanjo habsburško zakladnico.

S KAMERO UJELI TATU

Lincoln, Ill. — Iz skladišča nekega električnega podjetja v Mount Pulaski je bilo ponovno in ponovno ukradene količina bakrene žice. Ko družba ni mogla dolgo priti tati do živega, je najela nekega fotografa in ta je končno dosegel, da je prišel pravi storilec policiji v roke. Zadnjo soboto je fotograf nastavljal v skladišču dve kamere, ki ste imele avtomatično sprožiti, kakor hitro bi se tat dotaknil kupa žice. Ena kamera je bila postavljena tako, da jo je lahko vsakdo zapazil, druga pa je bila skrita. V nedeljo zjutraj je čuvaj opazil, da je fotografška žarnica, ki je bila z aparati v zvezi, zgorela, kar je bilo znamenje, da so se tudi kamere morale sprožiti. Pri pregledu so ugotovili, da je iz tiste kamere, ki je bila vidna, tat vzel film ter ga po končanem delu zopet vtaknil nazaj, da ni bilo na njem nobene slike. Nasprotno pa je bila na filmu skrite kamere razločna slika in na podlagi nje je bil kmalu nato aretiran neki 24 letni Mike Lutzyn, ki je po kratkem opotavljanju tatvino tudi priznal.

NE BO SE ODZVAL

Chicago, Ill. — 33 letni Geo. F. Kiehl, rodom Francoz, toda naturaliziran ameriški državljani, je prejel od Francije poziv v vojno službo. V Franciji je zakon, da se mora oseba prej odpovedati francoskemu državljanstvu, predno sme sprejeti kako drugo. Tega pa Kiehl ni storil in ga tako smatra Francija še vedno za svojega. Mož pa se je izrazil, da bo "povabilo" kljub temu odklonil.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

tovala. Sicer pa tudi, ako bi delegacija pristala na pogoje, ni s tem še rečeno, da bo gotovo sledil mir, kajti sporazum mora potrditi še finski parlament. Ta pa utegne biti pod angleškim vplivom.

NEMČIJA SVARI ZAPAD

Pomoč Finski preko Škandinavije dvomljiva.

Berlin, Nemčija. — Med tem, ko so v Moskvi potekala pogajanja med Finsko in Rusijo ter je Anglija pritiskala na Fince, naj se ne uklonijo, so pa nazijski krogi izražali svarila, ki so sicer bolj veljala Finski, a so bila namenjena tudi zapadnim državam. Povdarjali so namreč, da bi morebitna pomoč Anglije in Francije zadel na take ovire, da bi Finske najbrž sploh ne dosegla. Najprej se mora računati na nemške podmornike, pravijo, nato na nemške aeroplane in končno na slabo železniško zvezo preko Škandinavije. Nasprotno pa trdijo, da je Nemčija v taki poziciji, da bi Škandinavijo lahko prej zasedla, kakor bi jo prekorale zapadne čete.

PRIPOROČA ZAPLENITEV PARNIKOV ZA DOLGOVE

Albany, N. Y. — Newyorški državni poslanec J. A. Devaney je v zakonodajni predložil zadnji ponedeljek resolucijo, v kateri priporoča, naj bi vlada Zed. drž. zaplenila tri velike parnike, ki stojijo v tujkajšnjem pristanišču, za delno odplačilo dolgov Anglije in Francije. Parniki, ki bi glasom resolucije prišli v poštev, sta angleška Queen Elizabeth in Queen Mary ter francoski Normandie. Skupna vrednost teh parnikov je nekaj manj kot 104 milijone dolarjev. Poslanec se je izrazil, da stane obe omenjeni državi vzdrževanje teh parnikov na dan \$3000, mesto New York pa \$1300 na dan za policijsko protekcijo. — Nekateri govorice vedo povedati, da ti parniki baje čakajo na to, da bodo ameriške vojske vozili na evropska bojišča.

TEHTNICA, KI JE DO SKRAJNOSTI POŠTENA

Chicago, Ill. — V Sherman hotelu se je vršila te dni konvencija zveze za mere in uteži. Med drugimi novimi iznajdbami se je delegatov, katerih je bilo okrog 500, pokazala tudi neka tehtnica, ki je tako natančna, da pokaže celo, koliko tehta en podpis, namreč teže črnila, porabljenega za podpis na papirju.

AMERIŠKI PREMOG ZA ITALIJO?

Rim, Italija. — Semkaj je prispel zadnji ponedeljek iz Amerike podpredsednik Pittsburgh Coal družbe. Njegov prihod je dal povod za ugibanje, če ne bo Italija morebiti skušala dobiti iz Amerike nadomestilo za tri milijone ton premoga, katerega je doslej po morju uvažala iz Nemčije, kar pa se je ustavilo vsled angleške blokade.

KRIŽEM SVETA

— Hamilton, Bermuda. — Angleški cenzor je objavil, da je bilo te dni z nekega ameriškega prekontlantskega letala vzetih 24 vreč pošte v svrhu pregleda. — Kakor že poročano, se aeroplani od 18. marca naprej ne bodo več ustavljali na Bermudi.

— London, Anglija. — Ameriški odposlanec Welles se je zadnji ponedeljek odzval povabilu na čajanko v kraljevi palači. Tudi drugače se je moral udeležiti števila raznih socialnih prireditev. Večerjal je pri zun. ministru Halifaxu. — Berlin, Nemčija. — Prejšnji finski predsednik Svinhufvud se je zadnji ponedeljek odpeljal od tukaj z vlakom v Rim, kjer bo skušal priti v stik z Mussolinijem. Kaj je namen njegovega obiska tukaj in v Rimu, se ni objavilo.

REPUBLIKANCI DOBE VEČ PRISPEVKOV

Washington, D. C. — Obe glavni stranki, demokratska in republikanska, z vneto zbirate prispevke v volilni sklad, ki ga boste letos potrebovali. Kakor kaže, pa imajo republikanci pri tem več sreče, kar je pač razumljivo, kajti večina bogatašev je na njih strani. Tako jim je več sto oseb poslalo večje svote, nekatere do \$4000, da imajo zdaj v skladu skupno \$506,100. Demokratski sklad pa znaša točasno \$412,481 in v to je samo ena posamezna oseba prispevala \$1000; vse ostalo je prišlo iz banketov ob Jacksonovem prazniku. — Če bo denar odločeval, bodo gotovo republikanci zmagali, kajti pri njih je bogastvo.

ALI STE VI že kaj storili za svoj list tekom letošnje kampanje?

PATROLIRANJE PACIFIKA

Anglija ima načrt, da bo blokirala tudi rusko pristanišče Vladivostok, češ, da gredo skozenj uvozi v Nemčijo.

— Šanghaj, Kitajska. — Angleski vladi se zdi, da blokada nemškega uvoza in izvoza še vedno ni dovolj učinkovita, češ, da dobiva Nemčija razno blago od zunaj preko Rusije. Da se to po možnosti ustavi, izdelujejo angleške mornariške oblasti načrt za blokado tudi pacifiškega obrežja Rusije, predvsem ruskega pristanišča Vladivostoka.

Kakor se je ugotovilo, prihajajo v to pristanišče zaloge raznih rudnin in kavčuga, in sicer iz Amerike, Japonske in drugih nevtralnih držav. Posiljke so sicer naslovljene na Rusijo, toda dognalo se je, da so namenjene za Nemčijo. Na isti način pošiljajo tudi navzgor svoje proizvode v svet.

Vendar pa so Angliji pri načrtu za razširjenje blokade v vzhodno vodovje dokaj previdni. Vedo namreč, da bi s tem globoko vznevoljili Japonce, ko bi njih ladje tik pred njenim nosom izvajale kontrolo. Povrh tega pa tudi nimajo tamkaj nobene prave pomorske baze, kajti najbližja je v Hong Kongu.

V TURČIJI BO MORALO VSE V VOJAKE

Ankara, Turčija. — V ponedeljek se je zbral k zasedanju turški vrhovni obrambni svet, da ukrene nove odredbe za prislino vojaško službo. V razmotrivanju je načrt, po katerem imajo biti v slučaju potrebe vpoklicane v vojno službo vse osebe od 15. do 65. leta. Tudi ženske niso izvzete in te bi se uporabljale za razna opravila zadaj za fronto.

VOLILCI IMELI VELIKO IZBIRO

Milwaukee, Wis. — V tukajšnjem mestu so se vršile ta terek primarne volitve za 53 raznih mestnih uradov. Za te urade pa se je potegovalo nič manj kakor 340 kandidatov; samo za župana jih je kandidiralo osem. Dva kandidata z najvišjim številom glasov za vsako mesto bosta prišla na glavne volitve, ki se bodo vršile 2. aprila.

Iz Jugoslavije

Nenavaden dogodek na meji, ko je hotel neki voznik v zaboji spraviti živega človeka preko meje v Avstrijo. — Denar so poskušali ponarejati, pa so bili zasačeni. — Drugo iz domovine.

Ljudi je tihotapil čez mejo

Maribor, 20. febr. — Zanimivo dogodivščino so imeli te dni orožniki v Črni pri Dravogradu. Nekega dne proti večeru je Pongrac Merkač iz Mežice naložil na voz, last posestnika Franca Buhnarja, velik zaboj, zapregel in nato odpeljal mimo orožniške postaje proti Mežici. Čim je bil voz mimo postaje, pa je orožniški kaplar Brkljačič izvedel, da je v zaboji skrit neki Oto Hrobath, sin gostilničarja v Črni, ki je pred nedavnim nezakonito iz Nemčije prišel na obisk k svojim staršem. Ker ni imel urejenih listin, bi ga bile naše oblasti prijeti, pa se je zato skušal nezakonito pretihotapiti čez mejo. Merkač je dobil nalogo, Hrobatha v zaboji spraviti v bližino meje, odkoder bi se mogel z lahkoto spraviti čez mejo.

Ko je orožnik to izvedel, je seveda takoj začel zasledovati voznika. Ko je ta videl, da mu orožnik z vso naglico sledi, je voznik udaril po konjih in z veliko naglico oddirjal. Da bi se iznebil orožnikovega zasledovanja, je z glavne ceste krenil na stransko pot. Kljub temu pa ga je orožnik dohitel, vendar je bil Merkač toliko previden, da je bil na mestu, kjer ga orožnik ni mogel opazovati, odprl zaboj in iz njega izpusil skritega Hrobatha.

Tedaj je Merkač zagrešil še drug greh. Ko je orožnik hotel pogledati zaboj, je voznik, ki je bil močno vinjen, zgrabil za bič in z njim začel udrihati po orožniku. Temu je kmalu prihitel na pomoč njegov tovariš. Obema se je posrečilo razbesnelega voznika ukrotiti in ga ukleniti, nato pa odpeljati v občinski zapor, kjer se je kmalu streznil in se potem izgovarjal, da ni vedel, kaj dela, ker da je bil močno pijan. Orožniki označujejo Merkača kot nasilneža, sumijo ga pa tudi, da se kar obrtoma bavi s tihotapljenjem ljudi čez mejo.

Nevarna poskušnja

Maribor, 13. febr. — Poljski orožniki so izvedeli, da se nahaja pri posestniku Pušniku v Štatenbergu neki sumljiv moški, ki se zadržuje pri njem že od meseca decembra. Orožniška patrulja se je podala tja ter je ugotovila, da je ta moški neki Anton Oprešnik iz Verc pri Podčetrtku, ki je bil že šestkrat predkaznovan ter je sedel že tri leta v ječi zaradi ponarejanja denarja. Orožniki so bili prepričani, da tudi sedaj nima Oprešnik čiste vesti ter so napravili pri Pušniku temeljito preiskavo. Res so našli kmalu dva lesena modela za vlivanje 20 dinarskih novcev ter

13 kosov posebne kovinske zlitine, iz katere bi se dali vlivati ponarejeni kovanci. Niso pa našli še nobenega ponarejenega novca, iz česar bi se dalo sklepati, da je bil Oprešnik ravno šele sredi priprav za svoj posel. Pušnik je potem priznal, da je sam izdelal modele za vlivanje novcev, ker pa se mu niso poseben posrečili, je poklical potem k sebi Oprešnika, za katerega je vedel, da je večak v ponarejanju, saj je bil že večkrat zaradi tega zaprt.

Konj ga je brcnil

Nevarno poškodbo je dobil 27 letni hlapec Ivan Kosernik s Komenske Dobrave, ko ga je konj močno brcnil v trebuh. Zaradi nevarne poškodbe so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa

V Kranjski gori se je smrtno ponesrečil Maks Smolej, železniški premikar star 37 let. — V Ljubljani je umrla Marija Kern, soproga poštnega uslužbenca v pokoju. — V Moravciah pri Mali Nedelji je umrla Marija Špindler, katere najstarejši sin je župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Stara je bila 84 let. — V Mariboru je umrla Franciška Mlač, vdova po železniškem uslužbencu stara 67 let.

Nevarna nezgoda starke

Ko je šla 70 letna Franciška Malek iz Pregljeve ulice v Mariboru v mesto, ji je v neki ulici počila žila na nogi in starka je začela tako močno krvaveti, da se je radi izgube mnogo krvi onesvestila. K sreči so jo opazili pasantje in obvestili o tem reševalce, ki so jo odpeljali v bolnico.

Nesreča v gozdu

Delavca Petra Benedečiča na Martinjem vrhu, ki je bil zaposlen pri delih v gozdu, je pri prevažanju hlodov butnil hlood v treh in ga smrtonovno poškodoval. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Žrtev pusta

V Apačah na Dravskem polju so se v neki gostilni zbrali mladeniči, da proslave pustni torek. Med njimi je bil tudi posestnikov sin Franc Rajh iz Apač pri Sv. Lovrencu. Zaradi preveč zaužite pijače se je med fanti vnel prepir in nazadnje pretep, v katerem je France Rajh dobil s kolom po glavi s toliko močjo, da je na mestu izdihnil.

NAROČNIKI, ki obnove v tej kampanji celoletno naročnino, dobe brezplačno krasen zgodovinski zemljevid z 32. strani.

NAZNANILO!

Vse agitatorje in kandidate v letošnji kampanji "Am. Slovenca" se opozarja, da z dnem 15. marcem 1940 mine prva doba letošnje kampanje. Po 15. marcu bo štel vsak dolar plačan za nove naročnine 1000 glasov in vsak dolar plačan za stare naročnine 100 glasov, kar je petkrat manj, kakor štejejo glasovi zdaj v prvi dobi kampanji DO 15. MARCA 1940. Vse naročnine in plačila za iste, ki bodo poslana na Upravo DO 15. MARCA 1940 se bodo kreditirale kandidatom po dosedanjem določil. Vse pošiljke pa, ki bodo nosile poznejši datum poštnega pečata kakor 15. MARCA 1940, se bodo kreditirale kandidatom po določitvi glasov za drugo dobo kampanje, ki je petkrat nižje od sedanjega določila. Zato pazi vsak, da bodo vse pošiljke za prvo dobo kampanje gotovo oddane na pošto ne kasneje nego 15. MARCA 1940.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Pesamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Mastna pečenka

Menda je dvakrat udarilo, iz Minnesote in iz Chicago. Izgleda pa pri uredništvu "Prosvete", in le tu je v prvi vrsti veselje, da je udarilo, kakor bi bila strela udarila debelega prašička, da bo pral trikrat na dan in še dosti ocvirkov. Na sebi mi je prav, ako je udarilo dvakrat v stalinovce ali "nedolžno fronto", če so bili stalinovci hudo prefrigani in fronta nikakor ni bila — nedolžna. Rekli bi pa skoroda tudi, da naj bodo pri pečenki previdni, ker se jim lahko prismoji, ampak kakega fajmostra ne bodo poslušali.

Gre za "slovenski dan" takrat v Pittsburghu. Ako se prav spominjam, je šlo za "svetoslovenski dan", ker kak slovenski dan napravimo lahko tudi mi, vseslovenskega bi pa ne mogli sfiksati tu v gorah. To pa le mimogrede, in v bistvu je isto, če je dan bil tudi le slovenski. Bilo je to v dnevih, ko je pričel Hitler marširati, in so Nemci v Sloveniji čakali kar na uro, da se prikaže, Slovenci pa pričakovali s strahom. Ni prav najmanjšega dvoma, da je bila slovenska domovina v največji nevarnosti, da se ji pripetijo kaj takega, kar sta potem doživeli Čehoslovakija in Poljska, domovina je bila v resnični nevarnosti narodne smrti. Ta naravnost strašna nevarnost je rodila — slovenski ali vseslovenski dan. Well, na sebi je stranskega pomena, ali in kako bi bil slovenski dan dejansko mogel pomagati v nevarnosti, ker vsekako je bolje, da se kak Slovenec tudi v Ameriki zanima za nevarnost domovine, kakor pa, da bi pri nevarnosti dremal za pečjo. Kjer niti zanimanja ni, tam je izključena tudi vsaka pomoč, če je mogoča. To je point pri — dnevu. Kdo je "naredil" ta dan, odkod je prišla ideja? Ne gre za izpeljavo. Ni nobenega prerokanja, da je ideja tega dneva prišla iz vrst slovenskih stalinovcev ali komunistov. To stoji. Zdaj prihaja najvažnejše vprašanje: Kaj so stalinovci z dnevom nameravali? Ali jim je res šlo za pomoč pri nevarnosti domovine, ali pa jim je šlo le za to, da speljejo vodo na komunistični mlin? Jaz si tega vprašanja ne upam lotiti, ker nevarnosti ogrožene domovine ne morem izpustiti izpred oči, in v srce ljudem nihče ne vidi. Res se je nevarnost razblinila, Hitler do danes — hvala Bogu — še ni primarširal. Kar je pa še bolj važno, ako je kdo odkril "ozadje" tistega dneva, je dejstvo, da se je od tistega dneva nebo za stalinovce hudo zmrabilo in so že skoroda na kantu.

Vsa leta je Hitler preklinjal Stalina (komunizem), in Stalin Hitlerja. Je njuna zadeva. Vsemu svetu je pa vze-lo sapa, ko sta sklenila nenapadalni pakt. Well, politika je kakor kozji rog zvita, čas šele more pokazati bistvo tega pakta, ampak vsaj na zunaj je bil pakt za stalinovce, kakor bi koga z batom po glavi udaril. Mnogi "sopotniki" so jim sramežljivo obrnili hrbet, stalinovci so kompromitirani. Hudo hudoorej. Dalje je Stalin napadel Fince in ves svet ima na vratu. Ponovno hudoorej. Pri nas preiskuje Diesov odbor neamerikansko delovanje, in tu so stalinovci prvi na vrsti, dasi sega komunistična kuga prav v najvišja mesta. Ali so naši slovenski stalinovci v preiskavi, o tem še nisem ničesar videl v javnosti, pač pa vidim, da je bilo nekaj preiskavanja pri J. S. K. J., ker se je ta precej zavzela za tisti "slovenski dan". Njih zadeva je, da se zagovarjajo, vsaj "Prosveta" jih hudo prijema. In "Prosveta" precej skače tudi na K. S. K. J. radi udeležbe odbornika Dečmana pri dnevu, in "vsaj Glasilo K. S. K. J. je tudi — seveda: "nevede" — pomagalo pri reklamah za "dan" s stalinovskim ozadjem in še pomaga", pravi in trdi. Prav čudi se, "da niso Diesovi kljunarji obiskali tudi Joliet". Pravi sicer, da bi bilo to "bedasto", ampak le tudi "logično". Malo ošvrkne tudi "naše brate v zapadni Pennsylvaniji, kolikor jih je, ki še vedno motajo sem in tja." Kdor je bil toraj na "dnevu" ali za "dan", je pod kapom in v kaši, uradno S. N. P. J. ni bila za "dan", je toraj zdaj na toplem soncu in veselo meša vročo kašo, sama pa ima na mizi mastno pečenko.

"Tako je ta reč", ko so odkrili — ozadje dneva in se je nebo za stalinovce stemnilo.

Well, jaz ne morem govoriti imenu drugih, uverjen sem pa, da so imeli dr. Arch, John Dečman, Rev. Kebe in

tudi neki socialisti pri "dnevu" pred seboj le — pomoč za ogroženo domovino, nikakor pa ne morda zdaj odkritega stalinovskega ozadja. Ako je domovina v nevarnosti uničenja, mora pač vse pomagati, ker z domovino je uničen vsak, komunist, socialist, naprednjak, katolik. Če ostane na Českem in Poljskem tako, kakor je zdaj, bodo težko kdaj kaki socialisti prišli do besede, ker so z domovino tudi oni uničeni.

Rekel sem pa nekaj tudi o — prismojeni pečenki. Še nikakor ni vseh dni konec. Za Slovenijo se je tedanja nevarnost razblinila, ampak vse kaže, da bo prav bližnja v igred prinesla drugo nevarnost. Recimo, da začne Hitler marširati. Morda bodo — socialisti v Chicagu sklicali — slovenski dan?? Prav, če ga, ako jih pri tem stalinovci ne prehitijo, ker za zdaj so ti stalinovci baje hudo kompromitirani, mrtvi pa še niso, in če se vreme Stalinu na evropskem bojnem teatru razjasni, bodo socialisti kar trumoma šli s stalinovci, in tedaj bi se v Chicagu prata prismojila.

REV. SCHIFFERER JE SLAVIL SVOJ 30 LETNI MAŠNIŠKI JUBILEJ

Milwaukee, Wis.

Malo pozno je že, pa ker vidim, da se nihče ne oglasi, naj bo pa sedaj poročano, da je naš priljubljeni g. župnik Rev. Anton Schifferer, ki uživa pri svojih faranih in tudi daleč na okoli najboljši ugled, koncem meseca februarja slavil svojo 30 letnico mašništva. V letih svojega župnikovanja pri sv. Janezu Evangelistu si je Rev. Anton Schifferer stekel toliko zaslug, da jih ne moremo omeniti v tem listu. Vzel bi mnogo prostora, pa bi radi skromnosti č. g. tudi najbrže ne bilo po volji, če bi vse povedali na veliki zvon. Mi farani pa jasno vidimo njegovo požrtvovalno delo med nami, njegov trud in uživanje uspehe njegovega dela in se jih veselimo. Pa tudi vsi drugi, ki ga poznajo. Koliko je č. g. dosegel samo pri naši mladini. Kdo je poprej vedel, da je v naši mladini toliko talentov, dokler ni č. g. župnik Rev. A. Schifferer začel? Kakor preprojeni se čutimo, odkar uživamo sad njegovega dela, pa tudi ponosni smo na svojo faro, kot še nikdar poprej in ponosni na svojega duhovnega vodnika. — Za njegov mašniški jubilej so mu farani poklonili v znak spoštovanja in udanosti malo darilo, katerega je č. g. župnik gotovo z zadovoljstvom sprejel, saj je lahko prepričan, da je prišlo iz srca vseh, ki so tudi njemu dragi in ki se za nje trudi in žrtvuje. Pa je za svoj mašniški jubilej dobil tudi presenečenje iz daljne Minnesote, ko sta ga za to priliko obiskala njegov brat č. g. Rev. John Schifferer, ki je župnik v Chisholmu, Minn. in pa njegov dolgoletni osebni prijatelj Rev. Dr. John Gruden, ki je za profesorja na semenišču v St. Pavlu, Minn.

Naj tukaj v imenu faranov sv. Janeza Evangelista izrazim častitke k njegovemu mašniškemu jubileju in željo,

da bi še dolgo deloval med nami za čast božjo in v povzdigo naše župnije!

Poročevalec

NA TUJEM

North Chicago, Ill.

Že trideseto leto je minulo, odkar sem šla v tujino in zapustila tebe mi draga rodna vas.

Odšla sem čez morje in morske valove, za seboj sem pustila te draga domača ravan.

Oko se mi ozira nazaj na pretekle dni, ki preživela sem jih v rodni hišici.

Oh kolkokrat hiti mi tja domov srce, k lepi dobri cerkvi, kjer mati moja je doma.

Saj upam, da pripelje, me pot še nazaj, ker ona skrbno čuva name, tudi tu v tujem svetu zdaj.

Mati ne pozabi, da sem Tvoja hči in Tvoja biti vedno mi srce želi!

Agnes Suhadolnik

ČLANICAM DRUŠTVA KRŠČANSKIH ŽENA IN MATER

Milwaukee, Wis.

Društvo Krščanskih žena in mater cerkve sv. Janeza Evangelista vabi vse svoje članice, da se udeležijo skupnega sv. obhajila na praznik Žalostne Matere božje v petek (evnetni petek), 15. marca. Sv. obhajilo bo pri sedmi sv. maši. — Mrs. Gaiser, soproga predsednika Lilije je hudo zbolela in se nahaja v St. Lucas bolnišnici. Ona je tudi članica društva sv. Ane. Glede obiskov še ni določeno in ko to sporočam, še niso dovoljeni. Želimo ji skorajšnjega okrevanja in povratka k svoji družini na dom. — Pozdrav vsem naročnikom Amer. Slovenca.

Zastopnica

Vaš sosed mogoče še ni naročen na "Am. Slovenec," zakaj ne stopite k njemu, da ga pridobite za naročnika tega lista?

STARI DOPISNIK SE ZOPET OGLAŠA

Ljubljana, Jugoslavija

Cenjeni urednik A. Slov. poročiti moram da sem bil 29. jan. 1940 obiskal v turistovskem mestu Kamniku svojega znanca in Amerikancem dobro znanega Rev. Salezija Glavnika. Ravno ta dan je Rev. obhajal svoj redovni imendan. Praznovali smo in praznili kot je običajno pri olikanih in gostoljubnih Slovencih. Ravno smo bili razigrane volje, kar nas poštar iznenadi in še posebej mene razveseli. Kaj neki je donesel poštar? Veste kaj? Po dolgem, zelo dolgem času sem videl pri Rev. godovnjaku A. Slovenca. Z velikim zanimanjem sem ga vzel v roke ter prečital. Potožil sem znanca Rev. S. G., da na mene je A. Slov. popolnoma pozabil. A. Slovenca namreč že nisem dobil dolgo časa. Ugibal sem in ugibal kaj je pravi vzrok, da se mi ne dostavi tako priljubljeni list.

Se tisti večer, ko sem se vrnil iz Kamnika v dvakrat be- lo Ljubljano (snežno odejo ima mesto), sem bil zelo iznenaden.

Na vratih moje sobe me je čakalo veliko pošte. Nervozno in radovedno pregledujem pošto in nepopisno sem bil vesel pošiljatelj. Kako tudi ne! Prejel sem bil pismo od urednika, dve pošiljati A. Slovenca in stenski koledar. Da težko zaželjeni stenski koledar A. Slovenca krasi mojo sobo. Mr. urednik! ne morem Vam dovolj opisati moje vzradoščenosti srce vsled poslanih listov in pisma. Vse to mi jasno kaže, da nisem še pozabljen in to me veseli in bodri sredi obilnega dela. Mr. Jerich, odložiti se hočem za dragocene pošiljke tako Vam kakor tudi cenjenim bralcem A. Slov. z primerljivimi dopisi, če bodo srečno preplavali širno morje.

Cenjeni urednik A. Slov., Vi najbrže mislite, da tukaj doma živimo v nemirnih časih. Nikakor ne. Svetujem Vam, da odložite črna očala, da ne boste videli vse preveč črno. Jaz stavim, da pri vas v Ameriki živite veliko bolj živčno razdražljivo življenje, ker se čuje večer ropot iz tovarn; trajni dir in daj avtomobilov; mrzlično hitri promet železnic. Veste kaj bi Vam, Mr. urednik svetoval pa tudi drugim znancom za letošnje poletje. Kot odgovor vsi pazljivo preberite sledečo anekdoto ali zgodbico.

Kaj zaradi boleznih si dobil dopust, si ostavil prijazni kraj svojega službovanja na Gorenjskem in počitnice tednov ostati v Ljubljani? — Da! Veš, jaz sem bolan na živčih in zdravnik mi je priporočal naj grem v Ljubljano, ker vlad tukaj v poletnem času idiličen mir. (Polovica Ljubljancev namreč po počitnicah zapusti mesto Ljubljano). Torej, cenjeni Amer. Slovenci, odpravite se v Ljubljano na počitnice in se boste pomirjeni vrnili v svoj delokrog. Odzovite se prijaznemu povabilu in boste bogatejši!

na izkušnjah in bogati na raznem gradivu.

Upam, da dospe moj dopis pravočasno za velikonočne dni. Zato ob tej priliki voščim Vam, Mr. urednik in vsem prijateljem ter znancom širom Amerike. Srečno, veselo Alelujo in mirno Velikonoč!

P. Benvenut Winkler, O.F.M.
Ljubljana, Marijin trg 4.
Jugoslavija, Europa.

IZ DOMOVINE

Duhovnik zmrznil

Duhovnik Aleksander Šampraja je zmrznil v vasi Uzamancu, ne daleč od mesta Loznice. Šel je opravljat cerkveno opravilo po poti ob Drini. Ves truden je prišel v podružnično cerkev. Na povratku je počival ob Drini in zmrznil. Kmetje, ki so ga našli, mu niso mogli več pomagati.

Mrtvec v jarku

V Kompostovem jarku v Trbojah pri Dravogradu so našli mrtvega 67 letnega posestnika Valentina Kompošta, ki je ležal negiben v snegu. Ugotovilo se je, da je Kompošt umrl za posledicami srčne kapi.

Zima na Gorenjskem

Kot poročajo z Jesenic na Gorenjskem, tako visokega snega kot so ga imeli v januarju že dolgo let ne pomnijo. Hude težave so nastale s kurjavo, ker je v tej zimi zavlačevalo primanjkovati premoga. Trgovci so že vse zaloge razprodali, novih naročil pa niso mogli dobiti, ker sneg zelo ovira železniški promet.

Žalosten primer

Iz Ptujja poročajo, da je v Budni 13 letni učenec Fr. Bolcer z nožem zabodel v hrbet svojega sošolca Konrada Čeha in ga nevarno poškodoval. Do žalostnega slučaja je prišlo zaradi malenkostnega prepira med njima.

Gorelo je

Nedavno je ogenj uničil tovarno cementne opeke lasti Ivana Glasečnika v Razborju. Tovarna, oziroma delavnica, ki obstoja iz mlina, malega stanovanja in šupe, leži v stranski dolini in tako nihče niti opazil ni požara, ki je stavbo popolnoma uničil. Skode je do 30.000 dinarjev.

Star fant

Najstarejši mariborski fant je g. Blaž Zafošnik, ki je letos 1. februarja obhajal svojo 80 letnico v popolni duševni in telesni čistosti.

Zrtev napadalcev

Ko se je 25 letni posestnikov sin Ivan Grosek od Sv. Florijana pri Rogatecu vračal nekega večera domov, sta ga napadla dva posestniška sinova in ga močno poškodovala po vsem telesu, da so morali Groseka oddati v celjsko bolnico.

SIRITE AMER. SLOVENCA

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Koncerti jugoslovanske radio ure v Minnesoti

Aurora, Minn. — Organizacija, ki vodi jugoslovanske radio programe v Minnesoti, bo priredila te dni dva koncerta in sicer 27. marca se bo vršil koncert v Community Center dvorani na Elyu, dne 28. marca pa v šolskem auditoriju na Chisholmu. Del čistega dobička je namenjen za financiranje radio programov. Prireditelje je v oskrbi odbora Mr. Frank Tekavca iz Chisholma, Mr. Frank Jenko iz Ely in Mr. Petra Fugine iz Aurore ter Mr. John Pouchnika iz Eveletha.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Josip Hrvatini je pred kratkim prejel iz starega kraja žalostno sporočilo, da mu je v Jelšanah na Primorskem umrla njegova mati Helena Udovič, v starosti 69 let. Tukaj zapušača že zgoraj omenjenega sina in hčér, poročeno Valencič, v Argentini sina in v starem kraju tudi enega sina.

Nov grob v Penni

Rilton, Pa. — Zadnjega februarja je tukaj umrla po dolgotrajni bolezni Mrs. Frances Strmljan, rojena Suster, v starosti 76 let. Doma je bila iz Zatišja, pri Bregu pri Litiji na Dolenjskem. Tukaj je bila 24 let. Zapušača moža, tri sinove in več vnukov, v starem kraju pa brata in sestro.

Jubileji

Milwaukee, Wis. — Veselo presenečenje od prijateljev in znancev sta doživela za svojo 25 letnico zakonskega življenja v Sushnikovih prostorih na North Ave. Mr. in Mrs. Louis Marn na East Brady St. — Prav tako je bil za svojo 50 letnico rojstva prijetno presenečen rojak Martin Remic na South 5th Street. Tudi njemu so prijatelji iskreno častitali.

Smrt rojaka

Cleveland, O. — Tukaj je nagloma izdihnil svojo dušo rojak Anton Rogel, po domače Slander, v starosti 71 let. Doma je bil iz Dešeče vasi, fara Smihel pri Žužemberku. V Ameriko je prišel pred 53 leti. Zapušača tukaj eno hčér, drugo v Willington, O., v Madisonu, O., pa brata. Pogreb se je vršil iz cerkve Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla zadnji četrtek.

Še en grob

Johnstown, Pa. — Tukaj je umrl edini sin Andreja Vidrih. Podlegel je srčni napaki v starosti 20. let. Zaradi težke bolezni ni bil zmožen prijeti za nobeno delo. — Njegov oče je bil prvi podpredsednik SNPJ.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(72)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Straznik, ki je sedel visoko na slonu, se je začuden ozrl na senico, ki je zdrknila raz obzidja. Ko je spoznal da je to človeška postava, se je odpravil stopiti dol. V tem pa je zaslišal nekoliko v ozadju nad seboj sunljiv sum in je posvetil. Velik človek je plaval v zraku proti njemu.

Postava je letela proti njemu naravnost z neba. Tako se je vsaj zdelo nočnemu strazniku in predno si je vedel kako pomagati, je Ukah, — on je namreč skočil D'Arnotu na pomoč, — že bil pri strazniku, mu izbil baklo iz rok, ga potegnil na tla in spoprijela sta se na življenje in smrt.

Rathorijaneec je takoj zagrabil za straznikovo meč in mu ga porinil v prsa, da se je zvalil na tla. Kratak krik je preletel noč. Straznik, ki je bila že precej naprej, se je v slutnji ozrl nazaj. V svetlobi bakle, ki je dogorevala na tleh, so opazili oba velikana, ki sta se borila.

To videc so se strazniki naenkrat obrnili nazaj, da pobito tovariša na pomoč in ga rešijo, toda bilo je že prepozno. Rathorijaneec Ukah je porinil airtvega straznika s pota, nato kolikor moglo naglo pograbil na pol nezavestnega Francoza, si ga zadel na rame in odhitel z njim v noč.

POZOR!

Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je narocna poteka, obnovi jo in pomagaj listu!

MI IN NAŠI OTROCI

Ta je prvi izmed vrste član-
kov, pripravljenih od F.L.I.S.,
ki razpravljajo o nekaterih
problemih, ki nastajajo med
tujerodnimi roditelji in njiho-
vimi tukaj rojenimi otroki.
Ako imate v tem pogledu ka-
ke pomenke ali vprašanja,
pošljite jih na F.L.I.S. — Pa-
rent, 222 Fourth Avenue, New
York City. Po mogočnosti pi-
šite v angleščini.)

NAŠI AMERIŠKI OTROCI

Ali se spominjate, ko ste pr-
vič zagledali Kip Svobode ali
ameriško obal? Naše misli so
se tedaj zlele na vse ono, kar
smo zapustili za seboj — pri-
jatelje, družino in preteklost
—, kakor tudi na vse one do-
bre stvari, ki bodo prišle. Tu-
kaj v tej novi zemlji smo upa-
li na novo življenje. Zlasti smo
upali za velike stvari v prid
našim otrokom, že rojenim
ali še nerojenim.

Danes večina izmed nas mo-
re gledati nazaj na te nade s
podeljenimi občutki. Življenje
v Ameriki je bilo drugačno,
kakor smo si je tedaj pred-
stavliali. Tudi naši otroci se
nam zdijo drugačni, kakor
smo pričakovali, da bodo. Ne-
katere stvari so bile dobre,
nekatero pa slabe. Ko gleda-
mo na naše sinove in hčerke,
bržkone mislimo na to, kakr-
šni smo bili mi v njihovi sta-
rosti in kaj smo mi tedaj uga-
njali v starem kraju. Morda
čutimo, da smo mi razumeva-
li svoje starše mnogo boljše
kot naši otroci razumevajo
nas. Doma v starem kraju je
družina delala toliko stvari
skupno: na samem delu, v
cerkvi, na zabavah in v dru-
štenem življenju. Naši otroci
gredo v šolo sami, gredo sami
v "movies", sami na delo, igra-
jo svoje igre in imajo svoje
zabave z drugimi. Kakšenkrat
se nam zdijo, da nimajo spo-
štovanja do nas. Dostikrat ne
znamo, s komur se bratijo ali
občujejo, dočim naši starši so
poznali vse naše prijatelje
in tudi njihove družine. Mor-
da mislimo, da naši otroci ni-
so pri volji vdeleževati se dru-
žinskih brig. Pa se vsi razbur-
ja o baseball-u, football-u in
drugih igrah, ki jih mi nismo
igrali, ko smo bili mladi.

Oni so naša kri. Mi jih lju-
bimo. Vendarle včasih utegne-
mo čutiti, kot da bi bil visok
zid med nami in njimi. Mi nič
drugače ne želimo kot njihovo
srečo in dobro uspevanje,
ali njihovi nazori so tako raz-
lični od naših. Kako naj pro-
deremo ta zid? Kako naj do-
sežemo resnično razumevanje
z njimi, tako da more skupaj
misлити in delati? To ni lahko.
Pa zahteva ono najboljše, kar
je v nas kot starših in člove-
ških bitij. To pa je tako važ-
no. Mi hočemo biti dobri rodi-
telji. Mi hočemo zdrave, sreč-
ne in uspešne otroke. Mi ho-
čemo, da nas ljubijo in razu-
mevajo. Podajmo se na posel
z vso muko.

Ta vrsta člankov bo raz-
pravljala o stvareh, ki povzo-
čajo težave med starši in otro-
ci. Morete v njih najti nekaj,
kar ravno vas moti. V vsakem
slučaju, zakaj ne bi pisali
nam potem vašega casopisa?

Morda ti članki vam sugerirajo
kako idejo. Pišite o tem. Morda
utegnem pomagati. Morda ne
najdete, kar moti ravno vašo
družino. Ako je stvar važna, pi-
šite in dobite odgovor potem te-
ga časopisa ali pa z direktnim
pismom.

Ako gledamo nazaj na mno-
ge stvari, ki jih poznavamo in
vršimo, najdemo, da smo se
mnogih teh stvari naučili, ko
smo bili mladi. Ista je stvar
z našimi otroki. Ali oni se jih
učijo v deželi, kjer vse je ta-
ko različno. Ali ni potem na-
ravno, da njihove in naše ideje
je to tako različne? Mnogi
roditelji skušajo reševati ta
problem. Nekateri so poskusili
vsiļjevati svoje ideje v svo-
je otroke. Navadno pa to ne
gre. Drugi so obupali in pusti-
li, na otroke gredo svoja pota.
To tudi ne gre. Kaj naj stori-
mo? Pred vsem, razumevati
svoje otroke. In ravno v to
smer so naperjeni ti članki.
Upamo, da boste globoko raz-
mišljali o njih in se potem od-
zvali. Morda bi bilo dobro
vprašati same otroke, kaj o
tem mislijo.

NAJTRŠA SNOV

Diamant, najtrša snov, ki jo
poznamo na svetu, je poma-
gala ameriškim izumiteljem
do nove kovinske zlitine, ki
je mnogo cenejša od diaman-
ta, pri tem pa je za malenkost
(0.2 odstotka) mehkejša od
diamanta. Gre za zlitino iz
volframa, titanija in nekaj
drugih snovi, ki se pomešajo
z niklom in grafitom. Ta zli-
tina se je posrečila ameriški-
ma kemikoma McKenni in
Smithu. Po svoji odpornosti
presega karborund in bo lah-
ko rabila za rezanje najtršega
jekla.

NOVE ŽIVALI ZA AMERIKO

Žival, ki jo kaže slika, ni leopard, kakor bi se po njeni zunanosti sodilo,
marveč neka neškodljiva žival, po imenu "čita", ki ima svojo domovino v Ori-
entu in od koder jo je pripeljala Mrs. A. Denis, sestrčna predsednika Roose-
velta, ki se je povrnila od tamkaj s svojim soprogom v New York. Mala žival
ki jo drži ženska v naročju, je "monguz", neke vrste podslavice, tudi iz Orienta.

AMERIŠKA AMBULANCA NA FINSKEM

Amerika je poslala Finski skupino ambulančnih vozov za pomoč ranjenec na fronti in obenem tu-
di skupino prostovoljcev. Na gornji sliki se vidi, ko se ta skupina udeležuje.

KAJ SE SLIŠI PO SVETU?

STUDENTOVSKA IZNAJ- DLJIVOST

Tudi v Novi Mehiki na uni-
verzah imajo šolnine, ki mar-
sikatega slušatelja hudo ta-
re. Na univerzi v Portales se
je zbralo devet slušateljev, ki
so ustanovili neke vrste delni-
ško družbo in kupili — kra-
vo. Prvi kapital so zbrali sku-
paj iz svojih žepov in od do-
brih ljudi, naprej je pa že šlo.
Kravo so redili v nekem hle-
vu blizu univerze. Pri molži so
se vrstili. Mleko so prodajali
v veži univerze svojim tovari-
šem, kar ga je bilo pa več, so
ga ponujali tudi po mestu. Na
ta način jim je krava razme-
roma dovolj hitro povrnila
njihov "obratni kapital". Ko
so kravo prodali so z izkupič-
kom plačali šolnine (najbrž
niso preveč visoke) in še ne-
kak jim je ostalo.

HVALA, KI GOTOVO NI PRIŠLA OD SRCA

To se je zgodilo v nekem
londonskem restoranu. Njegov
lastnik, velik patriot, je nalep-
pil na vrata napis: "Vojaki,
mornarji, piloti Njegovega Ve-
ličanstva, tukaj lahko za dva
šilinga toliko pojedete, kolikor
hočete!" Vojaki, mornarji in
piloti Njegovega Veličanstva
si tega niso dali dvakrat reči.
Ali je restavratore zavoljo nji-
hovih obiskov kaj mnogo do-
plačeval, tega ne vemo, rekel
ni nobene in vse je šlo dobro.
Dokler ni vstopil te dni mlad
vojak, ki se je vračal pravkar
z manevrov. Vračal se je s
pravim volčjim gladom. Priče
pripoveduje, da je naročil
dva krožnika juhe, štiri teleč-
je pečenke, dve porciji praze-
nega krompirja, tri porcije
solate, cel hleb sira in štiri ja-
bolčne torte. Da bi vse to bo-
lje držalo, je popil sedem pint
piva. Potem je plačal svoja
dva šilinga in odšel. Ob vratih
ga je ustavil nesrečni resta-
rater in mu dejal s tresočim
se, vendar zbranim glasom:
"Hvala vam lepa za obisk,
mladi mož. Če boste kdaj
spet hudo gladni, le pridite
spet in se pošteno najejte!"

ČUDNE ŠTEVILKE

V sodni dvorani nekega ma-
lega mesta so pred nedavnim
doživeli veliko presenečenje,
ko so zasliševali nekega 91
letnega moža kot pričó.

Na sodniško vprašanje,
ali ima brate in sestre, je od-
govoril: "Imel sem samo brata,
a ta je od l. 1797. mrtev."

"Mislili ste menda 1897?"

"Ne, 1797."

"To je vendar nemogoče,
saj je poteklo od tedaj 143
let!"

"Pa je vendar tako. Moj
oče se je poročil l. 1796., ko
mu je bilo 18 let. Leto dni
pozneje se je rodil moj brat,
ki je pa umrl že po šestih me-
secih. To je bilo l. 1797. Po
smrti prve žene se je moj oče
poročil l. 1847. v novič. L.
1848. sem se jaz rodil. Tedaj

je bil moj brat že 51 let mr-
tev. Sedaj imamo l. 1940. —
torej je od tedaj prešlo 143
let!"

Stari mož je imel pač prav,
na ta način se je lahko zgo-
dilo, da sta on in njegov brat
živela v treh stoletjih.

BELGIJO SVARI PRED PROPAGANDO

Bruselj, Belgija. — Min.
predsednik Pierlot je v govo-
ru, ki ga je imel v nedeljo,
posvaril belgijsko prebival-
stvo, naj ne posluša raznih
agitatorjev, ki skušajo pridobi-
ti Belgijo za nekako "kri-
žarsko vojno svetega znača-
ja," povdarjajoč, da on take
svetosti ne vidi nikjer. Pri
tem je brez dvoma imel v mi-
slih Anglijo, ki skuša prepri-
čati svet, da je pravica samo
na njeni strani, ter, da bi to-
rej morale nevtralne države
smatrati za svojo sveto dolž-
nost, da drže z njo.

PTIČE UČE GOVORITI

O italijanskih trgovcih s
pticami in rejcih ptic pravijo,
da imajo poseben talent, da
naučijo ptice govorjenja. V
resnici izvirajo najzanimivejši
eksemplari te vrste iz Italije
ali pa vsaj iz rok italijanskih
strokovnjakov, ki uče ptice
govoriti. V novejšem času
uporabljajo sicer drugod kot
učilo čedalje bolj gramofon-
ske plošče in tako izgubljajo
italijanski učitelji ptic tudi č-
dalje bolj svoj privilegirani
položaj. Najboljše "govornice"
so slej kakor prej papige
in vrane, a tudi druge ptice se
nauče nekoliko besed ali celih
stavkov. Seveda ni govora o

DENARNE POŠILJATVE

se se dostavljajo v Jugoslavijo in
Italijo. Prosimo pa pošiljatelje
nakazil za stari kraj, da pošljajo
v takih svotah, kakor tu navede-
ne, namreč v ravnih svotah po
sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500
dinarjih. To radi praktičnosti iz-
plačl.

Kdor želi poslati pošiljatev po-
tom kabla (brzojavu), lahko sto-
ri po znižani ceni za \$100, kar je
treba namreč dodati k cenam za
gotove svote dinarjev. (Ta zniž-
ana cena za kabeliranje velja le
za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	
Za \$ 2.40.....	100 Din
Za \$ 4.60.....	200 Din
Za \$ 6.70.....	300 Din
Za \$ 8.80.....	400 Din
Za \$ 10.50.....	500 Din
Za \$ 20.50.....	1000 Din
Za \$ 40.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE
LIRE:

Za \$ 3.05.....	50 Lir
Za \$ 5.90.....	100 Lir
Za \$ 11.50.....	200 Lir
Za \$ 17.00.....	300 Lir
Za \$ 28.00.....	500 Lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se
izplačale v ameriških dolarjih
zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na:
JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje). To njegovo pismo
sem natisnil v prvi brošurici,
katero sem izdal. In čudno,
nad 10.000 te brošurice sem
prodal in dobil takoj z njo do-
volj sredstev, da sem plačal
vso tiskarno. To je začetek
V kletki slovaškega župnišča
sv. Družine v Brooklynu se je
začela z revnim začetkom, da
si niti v sanjah nisem mogel
misлити, da se bo kdaj tako po-
večala. Očitno Marijino po-
moč sem videl v tem, kar je v
resnici tudi bila.

Pozneje, ko sem za poldru-
go leto zapustil slovaško žup-
nijo in je p. Benigen kupil
slovensko cerkev na St. Marks
Pl., sem to tiskarno prenesel
v New York, kjer je ostala do
l. 1919., ko sem jo potem pre-
nesel v Chicago. V New Yorku
smo tiskali z njeno pomočjo
Ameriško-slovenski molit-
venik, Ameriško-slovenski abe-
cednik, Ameriško-slovenski ka-
tekizem in pa vse knjige
"Zveze Kat. Slovencev." Tudi
"Ave Maria" sem lahko pove-
čal najprej po številu strani,
pozneje pa tudi na dvakrat
na mesec. Tako sem mogel
sprejeti tudi tednik "Slogo"
iz Clevelanda, ko je prišla
tam na boben.

V Chicago sem vzel v na-
jem za njo najprej hišo na
22. cesti, številka 1847, kjer
je zdaj Trselčeva trgovina,
pozneje pa kupil sedanjo hi-
šo, kjer je še danes.

Na vse to sem mislil, ko
sem stopil po 12 letih zopet v
to tiskarno. Vesel sem bil in
čutil hvaležnost do Boga, zla-
sti do Marije, pa tudi do toli-
ko svojih dobrih dobrotnikov
med ameriški Slovenci, ki
so mi s svojimi darovi poma-
gali to ustanovo ustanoviti in
vzdržati. Pozneje sem jo bil
prisiljen prodati sedanji "Edi-
nost tiskovni družbi."

V tiskarni sem našel skoraj
še vse staro osobje, katero
sem pustil pri odhodu iz Ame-
rike, in se z njim iskreno po-
zdravil. Tako Mr. Albin Za-
krajšek še sedaj vrši svojo
službo kot vodja tiskarne in z
njim njegovi pomagači.

Vesel sem bil vsega, kar in

kakor sem našel.

Dal Bog, da bi podjetje
krepko napredovalo in vršilo
svoje veliko božje in narodno
poslanstvo, k a k o r do sedaj,
vsa dolga leta v nezmanjšani
meri in z nezmanjšanim na-
vdušenjem. Danes cela kato-
liška ameriška Slovenija s po-
nosom gleda na ta zavod, saj
ji je vir vse duhovne hrane,
katero vsak narod potrebuje.

Strmel sem, kako se je ra-
dio razvil v dvanajstih letih v
Ameriki. Vsaka hiša ima vsaj
en aparat, ako ne več. Celi
dan govore postaje. Pa kako
poceni so aparati! Kako smo
daleč še v Jugoslaviji! Pri nas
so radio-postaje državne usta-
nove, katere da država kaki
ustanovi, da postajo vodi.
Ljubljansko radio-postajo n.
pr. vodi že vsa leta "Prosvet-
na zveza," to je zveza vseh
prosvetnih društev, ki so po
Sloveniji po posameznih farah
ustanovljena. Ta ima pogod-
bo z vlado, da bo oskrbovala
vse programe pod gotovimi
pogoji seveda. Da se morejo
te radio postaje vzdržati, mo-
ramo plačevati mesečno za
vsak aparat Din 25. pristojbi-
ne, to je nekako 35c. Morda
se vam to zdi malo in je res
malo v vašem ameriškem de-
nariju. V našem je pa veliko.
To boste razumeli, ako vam
povem, da navadni delavec
komaj toliko zasluži na dan.
Za radio dati plačo enega ce-
lega dneva, je pa gotovo veli-
ko in je jasno, da si delavec
tega luksuza ne more privoščiti,
da je pri nas zato radio še
samo ustanova za boljše kro-
ge. Poleg te takse so pa še
aparati primeroma zelo dragi.
(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA

Kdor želi pesmarico "BARČICO"

javljamo, da jih je še na roki
kajih 30 izvodov. Vsebuje
krasno zbirko domačih narod-
nih pesmic. S poštnino stane
30c. Naročila sprejema Knji-
garna "Amerikanski Slovenec,"
1849 W. Cermak Road, Chica-
go, Illinois.

ZDAJ--

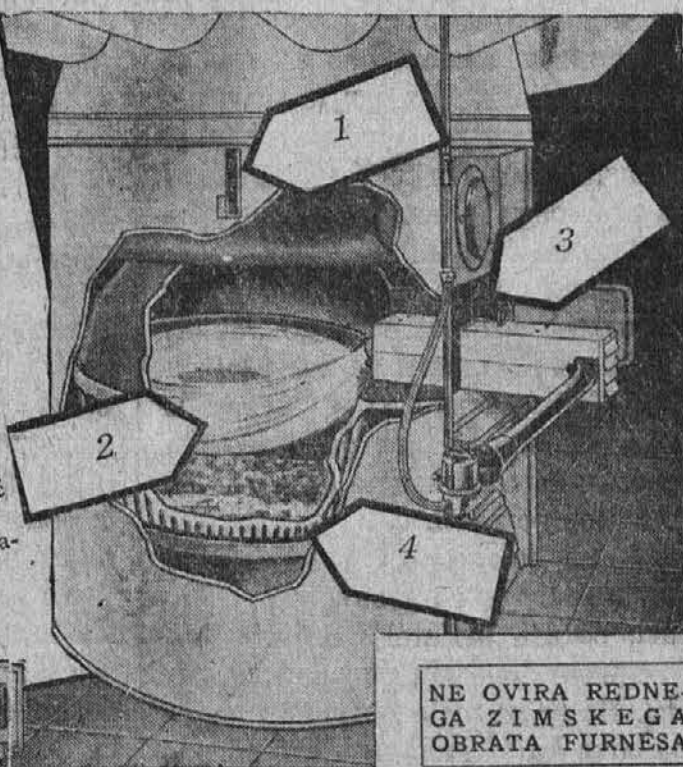
nobenihi skrbi več s
"furnesom" med iz-
premenljivim pomlad-
nim in jesenskim
vremenom!

- 1.) Obehi kavelj, kadar ni v uporabi.
- 2.) Greje le, ko je treba.
- 3.) Se sam oskrbuje ... nič premetavanja kuriva.
- 4.) Nikakega preureja-nja pečl.

Uravnava s termostatom
vključena in instalirana
... Brez nadaljnjih
stroškov!

Mi instaliramo ta ter-
mostatski kontrolnik,
kjer boste hoteli. Samo
naravnajte ga za topo-
to, ki jo želite.

NE OVIRA REDNE-
GA ZIMSKEGA
OBRATA FURNESA

Čudoviti novi prenosni plinski gorilec

Poskrbi enakomerno toploto po nizki ceni... avtomatično!

Samo \$49.50

INSTALIRAN!

\$5 NAPLAČILO — Potem
samo \$1.50 na mesec skozi 36
mesecov. — prenosni stroški
vključeni.

Prečitajte ta uspešna dejstva!

PRIPRAVEN! Idealen za
premenljivo vreme. V večini
slučajev zalaga s toploto več
kakor polovico kurilne sezone.
AVTOMATIČEN! Ni treba
paziti na prehlade. Niti ne už-
gati ognja. Nobenega pepela
za odnašanje. Samo termostati
naravnate.
ZDRAV! Daje čisto, enako-
merno toploto—nobenihi ni-
zlih, hladnih sob zgodaj zju-
traj.

LAHEK! Tehta manj kot 12
tuntov. Z lahkoto se odstrani.
Nikakega odvijanja ni potreba.
Nikakih vijakov ali njih de-
lov. Nikakih cevi za odstra-
niti.
EKONOMIČEN! Potrebuje
posebno nizko ceno za gretje
hiše. Nič kuriva se ne izgubi
— daje toploto samo, kadar je
potrebno.
Preiskrbite si podrobnosti
takoj!

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

"Od kdaj te lahko pogrešajo?"

"Jaz le tako mislim, da grem lahko drugo pot gori, ne ravno danes."

"Fant! Ti nisi odkritosrčen! Praviš, da ti ni nič. To lahko rečeš kmetu, ki zna pet šteti in ne dosti več. Tvoj oče pa je videl svet in pozna človeka, kakor ne želi tebi, da bi ga poznal. Mene ne boš preslepil z besedo; ne motim se tako brž kakor meni. Ker ti meni nečeš povedati, povedal bom jaz tebi, kaj ti je. Vsa ta otožnost izvira iz tega, ker ti ena ženska — imena nečem imenovati — ni po volji. Ali ni res?"

Marijan je očeta debelo gledal. V tem trenutku bi bil skoro sam sin verjel, kar so ljudje ugibali, da v starem čmerikavcu tiči nekaj vragjega, kajti živi duši ni sam ničesar o tej reči govoril. Kako je oče zvedel?"

"Odgovori, če te vprašam!" pravi stari in nevoljen nabere čelo.

"Res je, res," pravi Marijan poltiho. "Manico sem ljubil, pa zdi se mi —"

"Že vem, kaj se ti zdi; pa pameten bo. Kedar boš starši, hvalo mi boš vedel, da sem te prav učil. Če te ženska neče, pusti jo, še bolj je prav. Tako ne boš imel prilike, pustiti je sam. Svet je velik, na ta kot pa nisi navezan. — Zdaj pa pojdi v grad med ljudi!"

"Danes ne grem rad."

"Jaz pravim: pojdi! Dokler si mlad, bo ti vesel in živjaj! Kedar boš star, tedaj se boš plazil okrog."

Marijan se takemu povelju ni mogel ustavljati. Komaj pak je dvakrat prestopil, pokliče ga oče nazaj in pravi: "Ker je ravno govoriva, naj ti še to povem. Če imaš kaj hvaležnosti v sebi, šel boš po moji smrti od tod. Šel boš kam, kjer tvoje oče niso poznali. Zato se ne zmeni veliko, naj te imajo ženske tu rade ali ne. Zdaj pa le pojdi!"

Kakor da bi bil več izgovoril, kot je mislil, korači stari naglo ob robu hoste proti domu, Marijan pa prek polja proti Slemenicam. Kaj bi bil mladenič dal, ko bi bil mogel v tem hipu razjasniti si očetove besede! Bil je ta razgovor z očetom najdaljši; nikdar mu ni več povedal. Zakaj ne bi tukaj smel ostati? Nehote mu je prišla misel, da morda oče ni popolnoma zdrave pameti; ali greh se mu je zdelo, kaj takega misliti, in našel je več reči, ki so mu naravnost kazale, da so vse besede očetove premišljene. Dasi si je stari nekako prizadeval ostro govoriti, bilo je vendar zlasti v poslednjih besedah nekaj srčnega, prosečnega in očetovskega in ravno zato, ker sin tega ni bil vajen videti pri očetu, ganilo ga je tolikanj bolj. Čeravno ni mogel razumeti razlogov, zakaj mu oče veli, malo meniti se za ljubezen tukajšnjih ljudi, namenil si je vendar že iz hvaležnosti ravnati se po njegovem svetu in celo — ta namen je bil malo težek — Manico pozabiti.

Ko pride na kolovozno pot, ki drži do Slemenic, zasliši voz za seboj.

"Počasi, počasi, prijatelj! Saj vas komaj s konjcem dohajam po tem kamenitem potu. Boste se malo obesili in pogovorila se bova kaj!" Tako je klical zdravnik Vencelj, ki se je peljal na svojem malem vozičku in zdaj pa zdaj zarentačil, da Slemenčan ne da potov popraviti. Marijan se usede tik njega.

"Kam ste pa Maričko deli, da je ni z vami, gospod Vencelj?" vpraša Marijan.

"Saj je že dva dni tu gori pri Manici! In vi ne veste tega? Včasih so mi ljudje pravili, da ste vedno pri sosedovih — več ko doma," pravi zdravnik.

"Zdaj že več dni nisem bil in tudi danes nisem bil namenjen tja."

"Ne? Tako je ta reč! A že vidim, že vidim, kje je rana. Malo ste se z Manico — svojo nevesto, le dovolite da tako rečem, — razprli in to vam je nekaj muh v glavo dalo. Pa to nič ne de, malo prepričaj med dvema, ki se ne vidita težko, to je ravno tako kakor kakova majhna bolezen. Človek ne ve, kaj je zdravje, dokler ni bolan. Solnce zvečer zato zaide, da se ga človek ne naveliča; vsako jutro se mu še lepše zdi. Tako je tudi preprič v ljubezni, ha, ha! Jaz vem, sam sem bil ravno tak v svojih lepših lethi. Kaj ne, da sem ugenil?"

"Ne, razprtja ni bilo nobenega," odgovori Marijan.

"Tedad vas pa že ne presodim, zakaj bi bili tako samotarski postali. Dvomim, da bi vam bilo doma tako kratek čas. Pa le majhno počakajte, ko prideva v Slemenice, potlej sva že vkup, precej bom vedel, ali sem prav mislil ali ne. Kaj pa kaj počenja gospod Kvas?"

Pri tem imenu je Marijan zardel. Zdravnik je to opazil.

"Ne vem nič," pravi mladenič.

"Zdaj vas imam šele, prijatelj!" smeje se Vencelj. "Tako, s Kvasom sta si navskriž! Le tiho, le tiho! To pa že ni prav. S poštenim prijateljem pa ne sme prepričati biti. Le čakajte, jaz bom vaju spravil, če le zlomek ni. Dolgo me že ni bilo tukaj gori. Glejte no, da se še taka mirna duša, kakor je ta Kvas, more skregati s kom, ki je zopet tako neškodljiv ko vi, tega bi ne bil verjel."

Marijan je sprevidel, da bi ga gospod zdravnik v gradu lahko v zadrego pripravil, ko bi govorico napeljal na reč, o kateri se mislil ni rad, nikar da bi moral še govoriti. Zato je menil, da je najboljša, če mu vse pove.

Gospod Vencelj je čudeč se poslušal Marijanovo pripovedovanje.

"Ali pa dobro veste, da je to vse res? Ali se niste motili?" vpraša mladeniča.

"Slišal sem nekaj besedi v njunem pogovoru, pač težko bi bilo, da bi se motil," odgovori Marijan.

"Verjetno je, verjetno! Mladost je mladost, ne premisli, je li mogoče to ali to, ali se da izpeljati ali ne. Sicer je prav pameten mlad mož, jaz sem ga precej rad imel, ko sem ga spoznal; ali če je taka, li se tudi meni, da je previsoko pogledal. Svet je že tak. Človek v vaših lethih meni, da se od ljubezni živi, da za življenje ni drugega treba ko malo srca! Pa tiho zdaj, tukaj sva, naproti nama gre celo krdelo; le pamet, le veseli bodite, vse se bo dobro napravilo."

Ko se je voziček ustavil pred veliko grajsko lopo, blizali so se z vrta sem gospodar Benjamin s fajmoštróm, Manica s starim, doslužnim vojakom, gospodom Grašičem, in Lovre z zdravnikovo hčerjo. Za vso družbo pak je repil dolgi učitelj Zmuzne, kateri je sam sebi tovariševal, ker je iz žalostne skušnje vedel, da se ne more nikjer v pogovor mešati.

PRISILNO DELO POLJAKOV NA NEMŠKEM

Načelnik kmetijskega odseka v nemškem ministrstvu za prehrano Gustav Behrens je sprejel nemške novinarje ter jim izjavil, da se pripravljajo na čim intenzivnejšo obdelovanje nemške zemlje v letošnjem letu. Zaradi pomanjkanja poljedelskih delavcev na nemških posestvih bo uvedena na Poljskem obvezna delovna služba ter bo na račun ministrstva prehrane prepeljan v Nemčijo milijon poljskih kmečkih delavcev in delav, da bodo pomagali nemškemu kmetom in veleposelnikom obdelovati zemljo.

Prvi transporti teh prisilnih poljskih delavcev že prihajajo ter bo do aprila že okoli 400.000 poljskih delavcev zaposlenih na nemških posestvih. Kmetje in ostali posestniki bodo morali dati tem delavcem hrano in na koncu znatno odškodnino za storje-

no delo. Poleg teh delavcev je, kakor znano, že sedaj za poslenih na Nemškem pri prisilnem delu tudi okrog 700.000 poljskih vojni ujetnikov.

KOPALNICE NA KOLESIH

Angleškimi vojakom delajo življenje na fronti kolikor mogoče udobno. Francoske carinske oblasti so določile, da se carina na cigarete in tobak, ki je namenjen za angleško vojsko, ne bo pobirala. Sedaj je vodstvo angleškega ekspedicijskega zbora na Francoskem po vzorcu "guljaževga topa," uvedlo tudi kopalnice na kolesih. Dva velika tovorna avtomobila, vsak po 3 tone, sta že urejena kot "kopalna avtomobila," v svoji notranjosti nuditi zaprašenim in utrujenim vojakom prhe. Ti dve giblivi kopalnici dajeta lahko vsak dan 700 prh.

Oglasi v Amerikanskem Slovencu imajo vedno uspeh.

ZASTONJ!

dobi vsak

STARI ali NOVI naročnik

"Amerikanskega Slovenca", ki plača v dobi

od 1. februarja pa do 15. aprila 1940

CELOLETNO NAROČNINO

KRASEN ZGODOVINSKI ZEMLJEVID

ki podaja 5700 let svetovne zgodovine.

Ta zgodovinski zemljevid ima obliko knjige in vsebuje 32 strani zanimivih zgodovinskih podatkov.

- NA 1. STRANI kaže sliko zemljevida Kaldejske, Elamitske in Hititejske dobe 3800 let pred Kristusom.
- 2 in 3 STRAN kaže zemljevid iz Medijske, Babilonske in Perzijske dobe.
- 4 STRAN, kaže zemljevid nekdanjega mogočnega perzijskega cesarstva, okrog 500 let pred Kristusom in cesarstvo Aleksandra Velikega okrog 323 let pred Kr.
- 5 STRAN kaže zemljevid mogočnega Rimskega cesarstva z obširnimi mejami, ki zavzema angleško otočje in vsa ozemlja, ki mejijo na Sredozemsko morje v Evropi, Afriki in Aziji, notri do Indije.
- 6 in 7 STRAN kaže starodavno mogočno Grčijo.
- 8 in 9 STRAN kaže Rimsko cesarstvo v dobi 100 let po Kristusu, z zemljevidom tedanjega Rima.
- 10 in 11 STRAN kaže zemljevid Evrope in pota, po katerih so se razna barbarska plemena preseljevala iz Azije in drugih krajev v razne kraje Evrope.
- 12 in 13 STRAN kaže 4 zemljevide: Eden kaže Kanaansko deželo razdeljeno med 12 rodov. Druga kaže Palestino v Kristusovem času. Tretja kaže Anglijo in Francijo v letu 1360 in četrta kaže Francijo v letu 1422.
- 14 in 15 STRAN kaže zemljevid meje Anglije v letu 350 po Kristusu. — Potem angleško zmago od leta 450 do konca 6. stoletja. — Potem Anglijo v 8. stoletju in Anglijo po Wedmorskem miru.
- 16 in 17 STRAN pa kaže, kako so razni raziskovalci odkrili Južno in Severno Ameriko in razna otočja z navdobo imen in časa, kdaj so bila odkrita itd.
- 18 in 19 STRAN. Zemljevid nove Evrope. Novo organizirane evropske države v letu 1763.
- 20 in 21 STRAN. Zemljevid centralne Evrope v letu 1812. v Napoleonovih časih.
- 22 in 23 STRAN kaže zemljevid zapadne fronte v letih 1914—1918.
- 24 STRAN kaže Evropo in meje njenih držav v letu 1914.
- 25 STRAN kaže Evropo v letih 1919—1938.
- 26 STRAN kaže Evropo in meje držav v letu 1939.
- 27 STRAN, kaže Evropo in kraje po katerih bivajo razne narodnosti.

— 28 STRAN kaže, kako se je pričelo koloniziranje v novem svetu pod imenom "Plymouth and London Companies" v letih 1606. do 1620. Potem doba kolonij in njih razvoj od leta 1620 do 1681.

— 29 STRAN kaže kje so se vršile v Ameriki vojske med Francozi in Indijanci. Druga mapa na isti strani kaže nastoj prvih 13 držav iz katerih so se pozneje razvile Združene države.

— STRAN 30. Zemljevid, ki kaže Združene države v dobi civilne vojne leta 1861.

— 31 STRAN. Zemljevid, ki kaže kako so si Združene države pridobile nadaljna ozemlja na tem kontinentu.

— 32 STRAN pa kaže, kdaj so se pridružile razne države v Unijo i. t. d.

— NA PLATNICAH zgodovinski podatki raznih potovanj raziskovalcev, ki so odkrili razne dežele in otočja.

Do tega krasnega zgodovinskega zemljevida bo upravičen vsak naročnik "Amerikanskega Slovenca" v tej kampanji, ki bo bodisi obnovil, ali pa se na novo naročil in plačal celoletno naročnino za list "Amerikanski Slovenec". Pogoj je: Celoletno naročnino se mora plačati. Polletne naročnine ne pridejo v upoštevanje. Zato je v tej kampanji važno, da vsak plača bodisi če se naroči na novo ali pa če samo obnovi naročnino za CELO LETO, da bo deležen izredne nagrade za naročnike. Tisti, ki bodo pa pridobili nove naročnike, bodo pa deležni povrhu tega še posebnih nagrad, ki so določene za one, ki pridobivajo nove naročnike. Preberite pazno tudi oni kampanjski oglas.

Vsi tisti, katerim je naročnina za "Amerikanski Slovenec" že iztekla, ali ki jim mogoče bo šele v prihodnjih mesecih, naj zdaj tekom te kampanje obnove naročnino za eno leto naprej, da bodo deležni BREZPLAČNO TEGA KRASNEGA ZGODOVINSKEGA ZEMLJEVIDA.

Poslužite se te redke prilike! Ne zamudite jo!

Naročnino lahko pošljete direktno na Upravo lista, ali pa jo izročite našim zastopnikom (cam) po vaših naselbinah. Kakor hitro bo Uprava prejela plačilo za naročnino za vas, bo vam takoj dostavila po pošti 1. izvod omenjenega zemljevida.

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Posedamo in politiziramo.

Mažare, ki so v zmešnjavi pograbili ukrajinske Huzule, je kar spreletelo, ko so se na vrhovih Karpat prikazali — Rusi, dasi se je Nemcem tja mudilo, pa so morali narediti kertaht. Ali so se res prikazali — Rusi? Well, Rusija je čim večja zagonetka. Ko so Finci prvič prišli v dotiko z — Rusi, so sporečili, da so to Kirgizi tam nekje od Astrahana ali Turkestana. Ko so potem Rusi prišli v poljsko Ukrajino, so bili, kakor poročajo Poljak, skoroda izključno Samojudi, Kirgizi, Čunguzi, toraj pristni Mongoli. Morda je le Poljak prehudo pogledal, ko Poljak pač niti pravega Rusa ne more videti? Menda je prav videl. Prav dunajski "Tagblatt" piše: "Ko so se na Karpatih pojavile ruske čake mongolskega izvora..." Pa niso bile le čake mongolskega izvora, ker list meni dalje: "...to dejstvo (da so prišli pravi Mongoli) bi pravzaprav ne moglo posebno presenetiti Mažarov, ko sami priznavajo, da so Azijati in da se kot taki tudi čutijo..." Mongoli so se toraj ustrašili — Mongolov. Hm? Čake mongolskega izvora... pač, ampak Rusija je zagonetka.

"Proletarec" razpravlja v

Komentarjih o vojni na Finskem. Mnenje je zoper mneneje. Ako hočete napad, ga lahko dobite. Pride tudi na — slovanstvo vsaj v Rusiji. Meni: "Ampak Rusija je slovan-ska. Fajmošter Trunk je zunjo radi tega, ker imajo v nji odločujočo in vodilno besedo, dasi je pod označbo "Sovjetska Unija," mnogo drugih narodov, ki niso slovan-ski..." Fajmošter Trunk nikoli ni tega trdil, da bi bilo slovanstvo v Moskvi vodilno ali odločilno, in, žal, da ni. Ravno tu tiči razlog za usodo Čehov in Poljakov. Blagor vam, če pričakujete pomoči za Čeha in Poljake, in jutri pridejo na vrsto lahko še drugi Slovani na Balkanu, od drugje. Če pride moč, ne bom zinil o slovanstvu ali panslavizmu niti besedice.

Te pomoči pa danes še ni, in bojim se, da se utegneta — namazati, in zato ostajam jaz še naprej pri vizijah nekega panslavizma. Ako pa smatrate panslavizem za nekaj, kar bi požrlo vse, kar ni slovan-skega, se vam pa ne čudim, da vas kar strese, ko nekaj le slišite ali vidite o panslavizmu. Mene bi tudi, ko bi jaz kaj takega smatral za bistvo panslavizma. Moj panslavizem je tak, da se morajo rešiti narodnega pogina vsi Slovani, če je mogoče, in ne sme trpeti v tem panslavizmu ali od tega panslavizma niti najmanjši neslovan-ski narod na svojih narodnih pravicah. Ka-

ko pa v Moskvi mislijo, pa ni moja zadeva, in če hočejo Fin-ce uničiti, le jim dajte, ampak samole Čehov in Poljakov ne smete videti, ker tu je tako prišlo, ker morda v Moskvi ni panslavizma, ali slovanstva, in ga niti pri Čehih, niti pri Poljakih ni bilo, in če panslavizma ne bo, utegneta še kaj doživeti, vaši upi, da bo vse rešilo le delavstvo, kadar bo šlo v vaš rdeči tabor, bodo pa splavali po vodi, ker svet se ne suče tako, kakor bi ga socialisti radi zavrteli.

Nemci zavijajo oči. Propagande je treba, odločitev še ni padla.

Javijo svetu, da so morali (?) po sodnem postopanju v Poznanju ustreliti štiri Poljake, ker so ti baje Nemce mučili. Ne zanikam, ako je tako. Ampak poznam tisto — mučenje, in še bolj poznam nemško nadutost. Ob času jugoslovanske okupacije na Koroskem so se Nemci obnašali, kakor bi sploh okupacije ne bilo. Saj res. Nemec, pa naj se komu pekori! Tudi najbolj hladnokrvnemu lahko zavre kri. Le počakajte, da začne Hitler zopet marširati, pa boste videli naduto izzivanje, in če bi Hitler primarširal, kakor je na Poljsko, in ste prej izzivajočega Nemca le krivo pogledali, bogami, pričakuje svinec radi — mučenja Nemcev.

In zopet zavijajo oči ti Nemci. Iz Katovic poročajo, da so odprli šole za 5000 Nemcev, kateri prej pod Poljaki niso imeli nobenega nemškega pouka. Kakšni Nemci? Morda taki, kakršnih je bilo prej do 15.000 v Mariaboru, pa so bili ne nemškutarji! Poljaki so videli, da Nemci gledajo na nje z jastrebovimi očmi in so ustregli opravičenim zahtevam Nemcev, da jih ne izzivajo. Da bi ne bili dovolili pravim Nemcem nemškega pouka, je očitno le propaganda. Svet naj bi verjel, kakšni reveži so bili Nemci pod nasilnimi Poljaki. Zopet počakajte, ako primaršira Hitler v Slovenijo, pa boste še marsikaj sličnega doživeli.

POZOR! Ko pošljate naročnino za list ne pozabite omepti, komu naj se kreditirajo vaši glasovi.

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vaskovrstno pohištvo za zmernih cenah.

704-706 North 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue

CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

Tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!